

Sommartavast

En väsentlig del av mig har rötter i Tavastland. Både min mormor och svärmor växte upp landskapet och sedan 1990-talet har jag firat somrarna med min familj vid Vanajavesi och Näsijärvi, de verkliga pärlorna i Kumo älvs insjösystem.

Denna fasta tillvaro som sommartavast är ett viktigt komplement till mina andra roller och identiteter, som geografiskt är koncentrerade till Helsingfors men kulturellt binder mig till Nyland, Finland och Sverige. Så är det ofta. Vi lever vårt liv i huvudsak på en viss ort men känner samtidigt samhörighet med och dragning till flera andra platser och folkgrupper.

De flesta av oss är därför ett slags identitetshybrider. Vi är mosaiker av identiteter som inte nödvändigtvis bildar någon logisk helhet och ibland är direkt motstridiga. En del säger att denna trend har förstärkts ytterligare av den digitala revolutionen. Vi klickar oss ständigt in och ut ur diverse nätverk och subkulturer som inte har något annat gemensamt än att det är vi som rör oss mellan dem.

Alldeles så enkelt är det ändå inte. Nätet kan befria oss mentalt från vår fysiska omgivning men utmynnar också lätt i enögdhet och fundamentalism. Det horriblaste exemplet på detta är den nätbaserade rekryteringen till den muslimska terrororganisationen ISIS. Identiteter byggda uteslutande på religiösa eller ideologiska dogmer urartar regelbundet i våld och aggressioner.

En annan fråga är hur den digitala världen omformar känslan för det svenska Finland. Nätet har i många avseenden ökat svenskhetens livskraft i vårt land tack vare den snabba uppkopplingen till rikssvensk kultur. Samtidigt finns det tecken på att detta har börjat tära på föreställningen om en särskild finlandssvensk gemenskap, vilket inte nödvändigtvis i alla avseenden är en katastrof.

Saken har två sidor. Det goda med uppluckringen av finlandssvenskheten är att den gett utrymme åt en mera avslappnad och inkluderande inställning till svenskheten i vårt land. En betydande majoritet av våra tvåspråkiga familjer väljer numera svenskan som sitt utbildningsspråk. Ett annat uttryck för samma trend är språkbadskolornas stora popularitet. Allt detta tyder på att svenskan i allt högre grad uppfattas som en språklig och mental uppkoppling till Sverige med dess rika kultur och dynamiska ekonomi.

Samtidigt finns det uppenbara risker förknippade med denna utveckling. Det är förstas behändigt att vi i dag har obegränsad digital tillgång till rikssvensk kultur. Men om det leder till att vi glömmer försvaret av de språkliga rättigheterna, finlandssvenska institutionerna och regionala särarterna kan utgången på lång sikt vara bekymmersam.

Därför gäller det att ta väl hand också om de bärande elementen av det svenska Finland. Det vill säga att inte enbart tvätta fönster och hålla dörrar olåsta utan att också hålla taket i skick och huset varmt. Undantaget fönstertvätten är det ungefär så jag gör som sommartavast.

Henrik Meinander, HBL 29.7.2015